

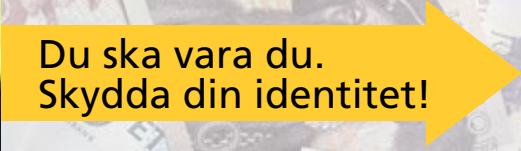
Bedrägerier – det spelar roll vad du gör!

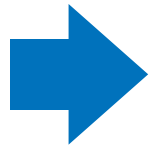
**Köp och sälj säkert
på internet!**

**Falsa fakturor –
anmäl och bestrid!**

**Du ska vara du.
Skydda din identitet!**

Köp och sälj säkert på internet!

Köper eller säljer du begagnade grejor på exempelvis Blocket eller Tradera? Eller kanske via Facebook? Fortsätt gärna med det – men se till att du gör det på ett säkert sätt.

Det bästa är om du träffar köparen eller säljaren personligen och gör upp affären ”öga mot öga”. Om det inte är möjligt, bör du använda en så kallad **säker betalningstjänst** som flera seriösa aktörer erbjuder. Ofta tar betalningsförmedlaren en avgift som är procentuell i förhållande till beloppet, men det kan vara en billig ”försäkring”!

Är köparen eller säljaren rätt person?

Vid bedrägerier är det inte ovanligt att använda sig av andra levande personers identiteter. Gör kontroller på andra platser, till exempel nummerupplysningen, att de uppgifter som lämnats av köparen eller säljaren stämmer. Du kan också se efter om personen har ett registrerat telefonnummer, och ringa upp detta för att se att du hamnar rätt.

När du köper:

- **Betala aldrig i förskott** – hur gärna du än vill göra en bra affär!
- Använd en säker betalningstjänst. Kontrollera det finstilta i avtalet så metoden fyller sitt syfte vid er affär.
- Kontrollera på nätet om bilden på varan förekommit tidigare.
- Kontrollera också säljarens renommé på säljsidan. Var vaksam när det är ett nytt namn eller om personen har många varor till salu.

När du säljer:

- Godta inte ”skärmdumpar” som kvittens på att betalning skett. Betalningarna är oftast inte slutförda utan raderas strax efter skärmdumpen är tagen.
- Skicka inte varan förrän du är säker på att den betalats – på ett säkert sätt.

Vid vissa bedrägerier används andra människor som mellanhänder utan deras vetskap. Om du får in pengar på ditt konto som inte ska vara skickade till dig, eller om du är osäker – kontakta din bank och be dem kontrollera varifrån pengarna kommer.

Lita inte på personer som hör av sig och säger att de har fört över felaktigt eller för mycket pengar till ditt konto och vill att du ska betala tillbaka dessa. Låt i stället banken vända inbetalningen. Pengarna kan komma från bedrägerier och man försöker på detta sätt göra det svårare för utredande myndigheter att spåra pengarna.

Om du trots allt drabbas av bedrägeri:

- Spara all konversation och annonser.
- Anmäl till aktuell säljsida att det kan vara fråga om bedrägeri, för att skydda andra från att drabbas.
- Anmäl händelsen till Polisen och bifoga kopior på de sparade uppgifterna.
- Försök stoppa eventuella överföringar av pengar genom din bank.
- Anmäl det inträffade till den bank som är betalningsmottagare. Banker har en del skyldigheter när det gäller penningtvätt.
- Om du använt säker betalningstjänst – anmäl händelsen även dit och hör efter om de kan spärra pengarna eller stänga av den felande personen.

Falska fakturor – anmäl och bestrid!

Fler och fler företag utsätts för bedrägerier eller försök till bedrägerier med hjälp av fakturor. I huvudsak är det småföretagare som drabbas mest, då man kanske inte har samma resurser att lägga på juridisk kompetens och säkerhetssystem som de stora företagen.

Det finns tre grundtyper av faktura-bedrägerier:

Massutskick:

En stor mängd falska fakturor skickas ut i hopp om att så många som möjligt betalar. Risken är störst i samband med helger när företagen har många vikarier.

Kontrollsamtal:

En person ringer upp och säger sig vilja kontrollera ditt företags uppgifter och ber dig rätta felaktigheter via mail eller fax. Personen kan be dig underteckna en handling för att få till ett avtal om tjänst som man sedan fakturerar.

Aggressiv försäljning:

Någon kontaktar dig och hävdar ett avtal som aldrig funnits, samt erbjuder sig att korta bindningstiden. Ofta sägs att ”detta är ett erbjudande som gäller just nu”.

Ibland finns en finstilt text i fakturan där det står att det hela utgör ett **erbjudande**. Trots att avsikten självklart är att texten inte ska uppmärksammas, är det inte givet att det går att beteckna förfarandet som ett avsiktligt vilseledande. Det är inte nödvändigt att bestrida en sådan faktura, däremot måste du spara den som bevisning om motparten senare skulle hävda att ett avtal ingåtts.

Om fakturan **inte** är utformad som ett erbjudande är ett bestridande helt nödvändigt.

Om fakturan **är** utformad som ett erbjudande kan detta vara ett brott mot konsumentköplagen eller marknadsföringslagen.

Om du trots allt drabbas av bedrägeri:

• Gör en polisanmälan!

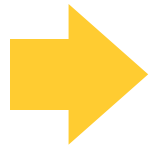
Kommer det en faktura trots att du inte beställt något, eller där det finns något annat allvarligt fel, finns ingen anledning att betala. För att fakturan ska vara brottslig krävs dock att du på något sätt blivit vilseledd eller tvingad. Polisanmäl sådana händelser omgående.

Att tänka på vid polisanmälan: Ta med dokumentation, fakturor, påminnelser, eventuell e-postkonversation med mera som kan belysa händelsen.

• Bestrid betalningsansvar!

Alla fakturor som är felaktiga ska bestridas, det vill säga motparten ska uppmärksammas på att du motsätter dig betalning samt orsaken till detta. Det är viktigt att du gör det så snart som möjligt, eftersom det förbättrar din ställning vid en eventuell tvisteförhandling i Tingsrätten. På vår hemsida **polisen.se** kan du läsa mer om hur du går tillväga (sök på ”bestrida en faktura”).

Du ska vara du. Skydda din identitet!

Antalet bedrägerier via kapade identiteter har ökat kraftigt de senaste åren i takt med att stölder och andra slags tillgrepsbrott minskar. Att använda en annan persons identitet är inte olagligt, men ett lagförslag är under bearbetning.

För den som drabbas skapar detta ofta ett stort mått av obehag och otrygghet. Dessutom uppstår det en rad praktiska problem, som exempelvis svårigheter att få krediter eller bli spärrad på vissa affärssajter på nätet. Man kan även bli krävd på betalning för varor eller krediter som beställts och hämtats ut av andra.

Brott som kan begås genom att använda en annan persons identitet är exempelvis att beställa eller köpa varor på kredit, ta lån eller tömma bankkonton.

Hur upptäcker jag att min identitet blivit kapad?

Det vanligaste sättet att upptäcka att man drabbats är att man i sin brevlåda får fakturor eller besked om kreditupplysningar som man inte känner igen.

Så här skyddar du dig:

- Skaffa läsbar brevlåda eller postfack. Det förekommer att nya kontokort, postavier eller ID-handlingar som man beställt har fiskats upp ur brevlådan eller postfacket.
- Anmäl omgående till polisen om du förlorat en ID-handling. Var extra uppmärksam den närmaste tiden om det kommer hem kreditupplysningar eller fakturor.
- Förvara pass och andra ID-handlingar på ett säkert sätt.
- Spärra din identitet för kreditupplysningar. Kontrollera villkoren hos kreditupplysningsföretagen.

Om du trots allt drabbas av bedrägeri:

- Om du får en kreditupplysning och du inte själv gjort affär med företaget som begär upplysningen, kontakta företaget omedelbart och berätta detta. De kan i vissa fall stoppa krediter eller varor som är under leverans.
- Om du får fakturor för varor som du inte beställt, kontakta företaget och bestrid fakturan. På polisen.se kan du läsa mer om hur du går till väga (sök på ”bestrida en faktura”).
- Ta kontakt med postutlämningsstället där du brukar hämta dina paket och berätta att du personligen hämtar ut dina paket en tid framöver. Det förhindrar att någon annan agerar ombud för dig och hämtar ut varor som beställts i ditt namn.
- Gör polisanmälan och glöm inte ta med handlingar du fått.
- Om någon tar lån eller öppnar konton i andra banker än den du själv använder – ta kontakt med banken och bedöm spärra kontot. Spärra även bank-ID som hämtats ut med din identitet.

Det är upp till det levererande företaget att visa att det är du som tagit ett lån eller gjort ett kreditköp. Bestrid betalning om du inte beställt eller köpt något. Skadan för brottet stannar nästan alltid på det levererande företaget.

Bedrägerier angår oss alla!

Har du frågor eller vill veta mer? Kontakta Polisen i ditt län!

polisen.se/kontakta-oss

Telefon 114 14

Anmäla ett brott: Ring 114 14 och säg "anmälan" eller besök en polisstation. Kontokortsbedrägerier kan anmälas via polisen.se.

Läs mer på internet:

polisen.se, sök på "bedrägeri"

Övergripande information från Polisen om olika typer av bedrägerier, hur du skyddar dig och vad du bör göra om du drabbas.

Polisen Bedrägeri

Polisens officiella facebook-sida om bedrägerier. Erbjuder kontinuerligt uppdaterat material om bedrägerier, trender, aktuella fall och tips om vad du bör och inte bör göra.

stoldskyddsforeningen.se

Kan ge råd och hjälpa till med bestridande av fakturor.

iis.se: Lär dig mer – Internetguider: Skydda ditt företag mot bedragare

svenskhandel.se/varningslistan

Ledande sammanställning över konstaterade bluffföretag.

foretagarna.se

Information och material angående bestridande av fakturor.

datainspektionen.se

Tillsynsmyndighet över inkassobranchen.

kronofogden.se/bluffakturor

Uppgifter om hantering av bluffakturor.

Polisen

polisen.se

Ring 114 14 till Polisen